

Művészeti és gyakorlati kommunikáció

1. Bevezető, a művészeti és gyakorlati kommunikáció modul alapvető céljai

- A nyelv társas-társadalmi, gyakorlati és művészi kommunikációs szerepéről korábban szerzett tudás fejlesztése;
- a nyelv és a hangzó beszéd kifejező lehetőségeinek megismerése, a szöveg tartalmát és a beszélő szándékát tükröző kiejtés mód eszközeinek alkalmazása (helyes hangképzés, beszédleghzés, a mondat- és szövegfonetikai eszközök megfelelő használata, a fonémaejtés elsajátítása, a hangzó beszéd értésének, a jól tagolt beszédalkotás fejlesztése);
- igényes, tudatos nyelvhasználat, a nyelvi kifejezés és megértés képességének fejlesztése, a beszédértés, a beszéd, a szövegértés és szövegalkotás képességének és mindezek minőségi alkalmazásának fejlesztése a szóbeli és írásbeli megnyilatkozások különféle helyzeteiben;
- különböző írott és hangzó szövegműfajok, szövegformák, jellemző szövegstruktúrák elmélyültebb megismerése;
- a szövegek nyelvi-stilisztikai, retorikai sajátosságának megismerése, jelentésszerkezetük feltárása;
- kreatív szövegalkotó tevékenység: írásbeli és szóbeli szövegek alkotása, a kommunikációs helyzetnek megfelelő szabatos szövegalkotás; tájékoztató, érvelő és esszé típusú szövegek alkotása a megadott témában (felépítés, tagoltság, kifejtettség, tartalmasság, koherencia, kifejezés mód, műfaj figyelembevételével különféle témában);
- személyes élmények, belső képek felidézése, kifejezése, játékos szövegalakítás a nyelv különböző szintjein (hang, szóelem, szószerkezet, mondat, szöveg);
- a szépirodalmi szövegek, ill. a publicisztikai, közéleti szövegek feldolgozása, értelmezése, művelése;
- a 21. század információs társadalmába való beilleszkedés segítése az internetes és nyomtatott sajtótermékek jellemzőinek, előállítási folyamatának, technikájának alapos megismerése révén: a nyomtatott és elektronikus információforrások ismerete és használata (szótár, lexikon, enciklopédia, antológia, sajtó, Internet, CD-ROM);
- az információk kiválasztása, rendszerezése a megnyilatkozás tárgyának, funkciójának és irányának megfelelően;
- személyes álláspont kialakítása a különböző módon szerzett információk alapján.
- az egyén magánéletének és társas-társadalmi életének szóbeli és írásbeli megnyilatkozásának megértése, az adott szöveg logikai-jelentésbeli szerkezetének ismerete (ill. ilyen szövegek alkotása);
- a beszédkedv, beszéd bátorság fejlesztése, fenntartása;
- a tanulók kellően sikeresek és felkészültekké válnak a további tanulmányaikban, illetve a pályaaorientációban, az emelt szint választásában.

2. A tanulók ellenőrzésének, értékelésének alapelvei és módszerei

- ön- és társértékelés
- folyamatos tanári értékelés szövegesen, szóban és írásban
- a csoportos feladatok után ön- és csoportértékelés
- meghívott vendég által történő véleményeztetés
- az egyes modulok és az egész évi munka részletező, egyéni és csoportos elemzése, értékelése
- nyilvánosság előtti dicséret, jutalmazás (utolsó, bemutató óra)
- megajánlott osztályzatok
- közösen kialakított év végi osztályzatok
- írásgyakorlatok folyamatos értékelése
- a saját újság bemutatása, tanári és tanulói értékelése
- saját és hozott művek felolvasása, előadása
- a gyűjtőmunka (pl. sajtófigyelő) bemutatása
- a szerkesztés alatt álló album társak által történő értékelése
- a „Beszélni nehéz!” jelek alkalmazásának (írásos megoldások) értékelése
- a beszédtechnikai ismeretek bemutatása saját művek alapján (szóbeli értékelés)
- a versek megszólaltatása
- az elkészült kreatív gyakorlatok – a lírai és epikai saját alkotásokhoz készített képanyag, a grafikai elemek, a tipográfiai eszközök – bemutatása
- kiállítás
- a házi feladatként adott riport/interjú/ tudósítás/beszámoló értékelése
- a szerkesztőségi látogatások alatti aktivitás, érdeklődés értékelése

3. A tankönyv kiválasztásának elvei

A művészeti és gyakorlati kommunikáció modulon nem használunk tankönyvet.

4. Tantárgyi struktúra és óraszámok

		Heti	Éves
9. évfolyam	1. modul	1 (1. félév)	18
	2. modul	1 (2. félév)	18
	összesen		36
10. évfolyam	3. modul	1 (1. félév)	18
	4. modul	1 (2. félév)	18
	összesen		36

5. Tantervi megfelelés

Tantervünk tartalmi megújítását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló, az 5/2020.

Kormányrendelettel módosított 110/2012. Kormányrendeletben, valamint az annak mellékletét képező Nemzeti alaptantervben előírtak szerint végeztük.

6. Témakörök és óraszámok évfolyamonként

9. évfolyam

1. modul: A hangtól a szóig

Tematikai egység	Órakeret
A hang a mindennapi közlésfolyamatban, a költészetben (beszédgyakorlatokkal)	2
A hangzó beszéd (beszédgyakorlatokkal)	3
A publicisztikai műfajok (beszédgyakorlatokkal)	7
Kreatív gyakorlatok (beszédgyakorlatokkal)	6

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A hang a mindennapi közlésfolyamatban, a költészetben (beszédgyakorlatokkal)	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A kommunikációs alapismeretek; gyakorlott, tudatos szóbeli kommunikáció	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- Ismerjék fel a médiumok hatáskeltő eszközeit, módszereit - Tudatosítsák a beszédszervek működését - Sajátítsák el a légzéstechnika alapjait - Játékos folyamat során képesek legyenek eljutni a hangtól a rendezett szövegig - Érdeklődő és értő befogadóvá váljanak	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Legyenek képesek hallott szöveg (részlet) alapján a lényegkiemelésre - Alkalmazzák a tanult technikákat		<i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> reklám, meggyőzés, manipuláció. <i>Vizuális kultúra:</i> képi közlés. <i>Dráma és tánc:</i> szituációk, dialógusok értelmezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	- a hang a mindennapi közlésfolyamatban és a költészetben - az élőszó zenei kifejezőeszközei: hangsúly, hanglejtés, szünet és beszédtempó, a csend - légzéstechnikák és –típusok - kulcsszó	

Lehetséges módszerek:

- Kommunikációs helyzetgyakorlatok
- Szövegek hangtani vizsgálata
- Játék a hangokkal
- Artikulációs és légzőgyakorlatok

Értékelés:

- ön- és társértékelés
- folyamatos tanári (szóbeli) értékelés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A hangzó beszéd	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	- Azonos műfajú művek összehasonlítása - A kommunikációs helyzetnek (ki, kinek, milyen céllal, milyen formában) megfelelő szövegalkotás a felépítés, tagoltság, kifejtettség, tartalmasság, koherencia, kifejezésmód és a műfaj figyelembevételével - A megszólaltatás és a műfaj összefüggései	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- Igazodjon el az irodalmi és a kommunikációs műfajok (műnemek) rendszerében - Értsék az irodalom, a nyelv és a valóság viszonyát - Tudatosan használják anyanyelvüket - Legyenek képesek önálló jegyzetkészítésre - Alakuljon ki reális ön- és társértékelésük - Tudjanak alkotó munkát végezni csoportban és egyedül egyaránt - Törekedjenek árnyalt nyelvhasználatra - Képesek legyenek saját nyelvhasználatukat kontrollálni	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A kommunikáció tényezőiről és funkcióiról tanult ismeretek felhasználása a tömegkommunikációs műfajok értő és kritikus befogadására - Kreatív gyakorlatok tömegkommunikációs és audiovizuális műfajok alkotására - A kommunikációs zavarok felismerése, törekvés feloldásukra - A magyar helyesírás alapelveinek ismeretében készség kialakítása önálló hibajavításra, önkontrollra A jegyzetelés különböző módszereinek elsajátítása (pl.: diktafon használata)		<i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> reklám, meggyőzés, manipuláció. <i>Vizuális kultúra:</i> képi közlés. <i>Dráma és tánc:</i> szituációk, dialógusok értelmezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	- a mikrofonedgedély - a nyelv akusztikai hatástényezői, a hangszimbolika - kötött és kommunikatív (szabad) szórend	

Lehetséges módszerek:

- Látogatás egy szolnoki rádió hangstúdiójába
- Beszélgetés rádiós szakemberrel
- A jegyzetelés gyakorlása
- A diktafonhasználat elsajátítása
- Csoportmunka
- Lapszerkesztés

Értékelés:

- Folyamatos tanári értékelés
- A csoportmunka után ön- és csoportértékelés
- Megajánlott osztályzat

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Publicisztikai műfajok	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- Tudjanak a különböző kommunikációs helyzetnek megfelelően szöveget alkotni szóban és írásban - Fedezzék fel az írás értékközvetítő szerepét - Fokozódjon érzékenységük a művészi nyelvhasználat, a szépirodalmi szövegek iránt - A tanultak alkalmazása a szövegszerkesztésben	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Legyen képes (akár az iskolaújság számára is) önálló szöveget alkotni - Gyakorolja a hibajavítás lehetőségeit - Törekedjék árnyalt nyelvhasználatra - A szépirodalom művészei nyelvhasználatára ismeretében gazdagítsa szókincsét, stílusát - A művek megszólaltatása során alkalmazza a tanultakat		<i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> reklám, meggyőzés, manipuláció. <i>Vizuális kultúra:</i> képi közlés. <i>Szépirodalom:</i> stilisztika <i>Dráma és tánc:</i> szituációk, dialógusok értelmezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	- szókincs, szakszókincs - szójelentés: egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú szó, rokon és hasonló alakú, ellentétes jelentésű szó: hangutánzó, hangulatfestő szó - a tömegkommunikáció tájékoztató, véleményformáló, ismeretterjesztő műfajai: cikk, glossza, recenzió, jegyzet, kommentár, interjú riport, hír, tudósítás - lírai és prózai szépirodalmi műfajok: verses műfajok, novella, elbeszélés, esszé - lapkonceptió, lapszerkesztés, tipográfia, lapillusztráció, szövegtördelés, lektorálás, korrektúra, rovatok, impresszum - élőújság, lapterjesztés	

Lehetséges módszerek:

- Kreatív gyakorlatok
- Kommunikációs helyzetgyakorlatok
- Írásgyakorlatok
- Újságszerkesztés
- Beszédművelő gyakorlatok
- Megszólaltatás
- Szókincsfejlesztés
- Stílusgyakorlatok

Értékelés:

- Írásgyakorlatok folyamatos értékelése
- A saját művek előadása ismert szempontok alapján ön- és társértékelés
- Megajánlott osztályzat

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kreatív gyakorlatok	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A nyelvi norma követése - Legyenek képesek a magán és nyilvános kommunikációra élőszóban és írásban egyaránt - A nézőpontok érzékeltetése - A szöveg, a képanyag, a grafikai, a tipográfiai eszközök megfelelő elrendezése (saját lap szerkesztése, iskolaújság) - Szépirodalmi és kommunikációs műfajok hangzó megjelentetése - A beszédművelés fontosságának tudatosítása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A kommunikációs helyzetnek megfelelő nyelvváltozatok szókincsének, elem- és szabálykészletének használata - A szövegértés és szövegalkotás módszereinek gazdagítása - A műfajnak megfelelő hatásos előadás (felolvasás) tudatos gyakorlása		<i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> reklám, meggyőzés, manipuláció. <i>Vizuális kultúra:</i> képi közlés. <i>Retorika</i> <i>Dráma és tánc:</i> szituációk, dialógusok értelmezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az epika, a lírai közlés formái; a stílusos megszólaltatás eszközei; A szövegfonetikai eszközök szerepe a szöveg jelentésében és előadásában; a szépirodalmi-művészi nyelvhasználat	

Lehetséges módszerek:

- gyakorlatok
- újságkészítés
- sajtófigyelő-gyűjtőmunka egész tanévben
- felolvasás, bemutatás
- beszélgetés
- kreatív gyakorlatok: képanyag készítése, grafikai, tipográfiai eszközök megfelelő elrendezése
- szövegalkotás, -átalakítás, -feldolgozás, tömörítés adott szempontok alapján

Értékelés:

- a saját újság bemutatása, tanári és tanulói értékelése
- a tanév gyűjtőmunkájának (sajtófigyelő) bemutatása
- saját és hozott művek felolvasása, előadása
- nyilvánosság előtti (utolsó, bemutató óra) dicséret, jutalmazás

2. modul: A szótól a szövegig

Tematikai egység	Órakeret
Játék a szavakkal (beszédgyakorlatokkal)	6
Az epikai közlés formái (beszédgyakorlatokkal)	5
A lírai közlés formái (beszédgyakorlatokkal)	2
A levél műfaji jellemzői (beszédgyakorlatokkal)	5

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Játék a szavakkal(beszédgyakorlatokkal)	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	- A nyelvi szintek ismételése - A szöveg makro- és mikroszerkezetének vizsgálata publicisztikai és szépirodalmi műveken - A hangszín, a hangerő, a dallam és a tempó szerepe az előadásban	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A nézőpontok érzékeltetése (a humor megjelenítése)A - A médiumok hatáskeltő eszközeinek, módszereinek felismerése - A szépirodalom határterületeinek játékos formában történő felfedezése - Beszédgyakorlatok készsége szintű előadása - Írásgyakorlatok készítése rejtvenyekkel, szavakkal, szószerkezetekkel	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A közéleti írásbeli és szóbeli kommunikáció mintáinak tanulmányozása - Gyűjtőmunka (album) készítése szójátékokból, nyelvi leleményekből új kifejezésekből, - A népi eredetű szólások szóláshasonlatok, közmondások ismeretének bővítése, terjesztése, használata a mindennapokban - A beszéddallam, a jelentés és a szóhangsúly szerepének felismerése a humorforrásban		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Művészettörténet</i> <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A szó, szószerkezet és a mondat Szóhalmaz és mondat Stíluselemek, stílusérték, stílusárnyalat Állandósult szókapcsolatok, proverbiumok a mindennapi életben és a beszédben Képes beszéd: szólások és közmondások	

Lehetséges módszerek:

- Kommunikációs helyzetgyakorlatok
- Játék (szójátékok gyűjtése és alkotása szépirodalomból, sajtóból)
- Rejtvénykészítés
- Hibajavítás
- Artikulációs- és ritmusgyakorlatok
- Kreatív gyakorlatok a monda- és szövegszerkezet stíláriis lehetőségeinek, a szavak hangulatának, stílusértékének, a nyelvi rétegek stíláriis különbségének figyelembevételével

Értékelés:

- A gyűjtőmunka bemutatása
- A saját írások (részletek) megszólaltatásának tanulói és tanári értékelése
- Önértékelés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az epikai közlés formái	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	- Epikai közlésformák Az egyes epikai műfajok - Az epikai műfajok összehasonlítása adott szempontok alapján - A megszólaltatás és az epikai közlésformák összefüggései	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A szövegszerkezet feltárása: bekezdés, utalás, kapcsolat, egyeztetés (...) szerepének vizsgálata - A szépirodalmi szövegek üzenetének teljesebb megértése - A magyar helyesírás alapelveinek ismeretében készség kialakítása az önálló hibajavításra, önkontrollra - A hangszín, a hang lejtés; a kérdő mondat hanglejtésének tudatosítása a felolvasásban	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Szépirodalmi – epikai – alkotásokban és saját – epikai- művekben az idő- és eseményszerkezet felismerése, alkalmazása - A szereplők jellemzése- más szereplő nézőpontjából is - A jellemzés szereplők szerinti megszólaltatása - A hangszín, a hangmagasság és a ritmus tudatos változtatása a felolvasásban		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Mozgóképkultúra</i> <i>Tánc és dráma</i> <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az epikus közlés alapformái: az elbeszélés, a leírás, a monológ, a dialógus A próza megszólaltatása, prózamondás, mesemondás A komikum és a tragikum esztétikai minősége Egyenes beszéd, függő beszéd, átélt vagy szabad függő beszéd Nagy-, közepes és kisepikai műfajok: regény, hosszú elbeszélés, kisregény; novella, mese, monda, legenda, karcolat, adoma, anekdota A mondat- és a szövegfonetikai eszközök, beszéddallam, ritmus	

Lehetséges módszerek:

- Ismerkedés az *Eső* című irodalmi lappal
- Egy Szolnok megyei író/költő vendégül látása
- Beszélgetés
- Véleménycsere
- Saját irodalmi lap szerkesztése, összeállítása
- Tanév végéig tartó bővítés

Értékelés:

- Önértékelés
- Tanári értékelés
- A meghívott vendég által történő véleményeztetés
- Megajánlott osztályzat

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A lírai közlés formái	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	- A lírai közlésformák - A líra műfajai - Az epikai közlésformák összevetése a lírai közlésformákkal - A lírai közlésformák és a megszólaltatás összefüggései - Az egyes műfajok fogalmi jegyei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A szövegszerkezet tudatos feltárása - Saját művek bemutatása (a tanult beszédtechnikai elemek alkalmazásával) - Törekvés a mögöttes jelentés felismerésére - A saját (egyéni) stílus kialakításának igénye - A lírai szókincs és a mindennapos szóhasználat szétválasztása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A saját nyelvhasználat kontrollálása - A szókincs és a stílus folyamatos gazdagítása - A helyesírás ismereteinek bővítése - Jártasságszerzés lírai művek alkotásában - Jártasságszerzés a lírai művek előadásában		<i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vershelyzet Lírai én, elbeszélő Lírai műfajok dal, elégia, epigramma, himnusz, rapszódia, óda, zsoltár, szonett, haiku Szóképek, alakzatok A vers megszólaltatása, versmondás, versolvasás	

Lehetséges módszerek:

- Felolvasás (felkészülés utáni gyakorlás idegen műveken)
- Blattoló olvasás
- A „Beszélni nehéz!” jelek használata
- Saját művek megszólaltatása
- Lírai közlésformák önálló létrehozása adott szempontok alapján
- Beszélgetés
- Elemzés

Értékelés:

- A szerkesztés alatt álló album társak által történő értékelése
- A „Beszélni nehéz!” jelek alkalmazása (írással megoldás értékelése; osztályzat)
- A beszédtechnikai ismeretek bemutatása saját művek alapján (szóbeli értékelés)
- A vers megszólaltatása Vörösmarty, Arany, Dsida Jenő (...) művei; Közös kialakított osztályzat
- Elemző értékelés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A levél műfaji jellemzői	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	- A levél műfaji jellemzői - Korok és stílusok a levélírás történetében - Levél írásban és megszólaltatva: a félreértés lehetőségei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A kommunikációs helyzetnek megfelelő nyelvváltozatok szókincsének, elem- és szabálykészletének használata - A nyelvi norma és a társadalmi igény összefüggéseinek vizsgálata (nyelvhelyesség, köznyelv, tájnyelv, szaknyelv, szleng, saját nyelvhasználat) - A helyesírás ismereteinek bővítése: a levél helyesírása	
	- Adott vagy önállóan megnevezett probléma többoldalú megközelítése, feldolgozása; a szempontok sokfélesége közötti mérlegelés; - A megyei média számára megjelentethető színvonalú írásmű (levél...) létrehozása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Az önálló vélemény, állásfoglalás, logikus gondolatmenet kialakítása a levél műfajában is - A levél műfaji jellemzőinek biztos felismerése - Törekvés a gondolatok pontos kifejezésére (különös tekintettel az író és a befogadó tér- és időbeli távolságára, a félreérthetőségre)		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, közösségi kommunikációs formák ismerete <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A lineáris kapcsolóelemek: kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre és visszautaló szavak, egyeztetés	

Lehetséges módszerek:

- Olvasói levél megírása és elküldése a megyei lapnak
- A sajtóból gyűjtött olvasói levelek elemzése
- Gyűjtőmunka: híres levelek szépirodalmi művekben;
- Levélpárhuzamok (pl.: Puskin – Varró Dániel)
- Olvasás: egy szentimentális levélregény (pl.: Kármán József: Fanni hagyományai)
- Levelezői tanácsok a 19. század végén, a 20. század elején; mára is érvényes szempontok összegyűjtése
- Illemtan a neten
- A cset- és az sms-nyelv
- Nyilvános óra a tanév írott anyagának, gyűjtőmunkáinak, egyéni lapjainak bemutatása; saját és szépirodalmi művek előadása

Értékelés:

- Az egész évi munka részletező, egyéni és csoportos elemzése
- Az elkészült kreatív gyakorlatok- a lírai és epikai saját alkotásokhoz készített képanyag, a grafikai elemek, a tipográfiai eszközök- bemutatása
- Kiállítás
- Önértékelés
- Folyamatos tanári visszajelzések
- A gyűjtőmunka és a beszámolók szóbeli és írásbeli értékelése
- Év végi osztályzat

10 évfolyam

3. modul: A mondatról a szövegig

Tematikai egység	Órakeret
A mondat a beszédben (beszédgyakorlatokkal)	4
A mondat, a beszéd és az információ (beszédgyakorlatokkal)	6
A tömeg tájékoztatás formái és intézményei (beszédgyakorlatokkal)	3
Az újságszerkesztés gyakorlata (beszédgyakorlatokkal)	5

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A mondat a beszédben	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	- Az interjú és a riport jellemző műfaji jegyei - Az interjú és a riport megszólaltatásának sajátosságai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- Ismerjék fel a médiumok szóbeli és írásbeli hatáskeltő eszközeit - Fedezzék fel az írás értékközvetítő szerepét - Igazodjanak el a kommunikációs műfajok rendszerében - Legyenek képesek önálló anyaggyűjtésre - Gyakorolják a jegyzetelés és a diktafonhasználat technikáját - A hamis hang felismerése az interjúalany megszólalásában - A tapintatos hibajavítás lehetőségének megtalálása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Kerüljék a stílustalanságot - Tudjanak önkritikus magatartást tanúsítani - Ismerjék a forráshasználat etikai normáit		<i>Etika</i> <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mondat- és szövegszint: a mondat és a szöveg; a mondat szövegbe ágyazottsága mondatalkotás, mondat transzformáció; kreatív szó-, mondat- és szövegalkotási eljárások a szöveg tartalmát és a beszélő szándékát tükröző kiejtés mód	

Lehetséges módszerek:

- Interjúkészítés egymással
- Anyaggyűjtés, fénymásolás
- Mikrofon- és diktafonhasználat
- Gyűjtőmunka
- Beszédgyakorlatok

Értékelés:

- Folyamatos szóbeli értékelés
- Ön- és társértékelés
- Megajánlott jegy

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A mondat, a beszéd és az információ	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	- A kommunikáció műfajai - Nyelvi szintek: a mondat; a szöveg - A stílusos megszólalás tervezhetősége - A kérdezés művészete	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A kommunikációs helyzetnek (ki, kinek, milyen céllal milyen formában) megfelelő szövegszerkesztés - A felépítés, a tagoltság, a kifejtettség, a tartalmasság, a koherencia, a kifejezőmód alkalmazása a műfaj sajátosságainak megfelelően - Az önálló állásfoglalás kialakítása - A hangoztatás és a választott kommunikációs műfaj összefüggésének tudatosulása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A hiteles írásmód módszereinek alkalmazása - A hiteltelenség felismerése saját és idegen szövegben - Tiszta beszéd		<i>Mozgóképkultúra.</i> <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	a helyes hangképzés, a mondat- és szövegfonetikai eszközök használata a hangzó mondat (szöveg) tagolása testbeszéd, az arcjáték, a szemkontaktus a kommunikációban beszélgetés és elbeszélés egymás mellett hallgatás, szünet és csend	

Lehetséges módszerek:

- Anyaggyűjtés
- Fényképezés
- Diktafonhasználat
- Jegyzetkészítés
- Képriport készítése
- Szókincsfejlesztés
- Illemtani szabályok gyűjtése

Értékelés:

- A házi feladatként adott riport/interjú/tudósítás/beszámoló...
- A kidolgozott anyag meghallgatása; a hanganyag (hangsúly, hangerő, hanglejtés, artikuláció, érthetőség, tempó (...)) osztályozása az ismert szempontok alapján
- Szóbeli értékelés
- Tanulói bírálatok
- Véleménykérés a riportalanytól

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tömeg tájékoztatás formái és intézményei	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	- A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegalkotás. - A papíralapú és számítógépes jegyzetelés technikájának, módjainak ismerete. - Az elbeszélés, jellemzés, vélemény, esszé formai és tartalmi jellemzőinek ismerete. A kommunikációs célnak, műfajnak, címzettnek, kontextusnak megfelelő stílus eszközök alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- Minél több szolnoki szerkesztőség megismerése - A mikrofonhasználat biztos elsajátítása, gyakorlása valóságos helyzetben is - A hírolvasás és a versmondás technikájának tudatos megkülönböztetése - A szókinccs gazdagítása a választott műfajoknak megfelelően	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Magabiztos fellépés váratlan helyzetben is - A különböző adatbázisok, katalógusok, hírforrások (...) biztos és kritikus alkalmazása - Érzékeny nyelvhasználat - A helyi szerkesztőségek munkájának megismerése - Személyes kapcsolatok teremtése - A szóbeli és írásbeli hibajavítás lehetőségeinek megtanulása a szerkesztőségekben		<i>Informatika:</i> könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szövegalkotás, szövegszerkesztés, érvelő esszé.	

Lehetséges módszerek:

- Látogatás a megyei lapoknál, közszolgálati és kereskedelmi rádióknál a szolnoki tv szerkesztőségében
- Internetes és nyomtatott újságok megismerése
- Anyaggyűjtés
- Véleménynyilvánítás
- Fényképezés
- Szövegszerkesztés
- Saját album összeállítása a 3. modul anyagából
- Folyamatos – írásos – sajtófigyelő

Értékelés:

- A saját album osztályozása
- A szerkesztőségi látogatások alatti aktivitás, érdeklődés értékelése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az újságszerkesztés gyakorlata	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	- A kommunikációs műfajcsaládok biztos ismerete - A tipográfiai alapismeretek gyakorlati alkalmazása - Az újságírói etika megismerése, gyakorlása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A kommunikációs zavarok felismerése - Törekvés a feloldásukra - Ismerkedés a kritikai műfajcsaláddal - A laptervezés, a tipográfiai alapismeretek elsajátítása - Saját újság összeállítása - Médiafigyelő készítése a 3. modulban is - A tiszta és a pongyola beszéd megkülönböztető jelentése a médiában	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A jó újságíró jellemzőinek felismerése - Az irodalmi és a kommunikációs műfajcsaládok egymásra hatásának felismerése - Saját újság összeállítása - A hitelesség erkölcsi alapvetőségének tudatosítása írott és előadott művekben egyaránt		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	a kommunikációs műfajok és a párbeszéd hangzó és írásos megjelenítése jegyzetelés interjú riport recenzió, könyvismertetés, kritika	

Lehetséges módszerek:

- Látogatás szolnoki szerkesztőségekben
- Látogatás nyomdákban
- Látogatás közszolgálati és kereskedelmi rádiókban és a tévében
- Vendéglátás: újságíró az iskolában
- Beszélgetés
- Médiafigyelő a 3. modulban is
- A saját újság összeállítása

Értékelés:

- A látogatás alatti csoportos és egyéni érdeklődés elemzése
- A bemutatott saját újság osztályozása
- A különböző műfajokhoz kapcsolódó hangvétel szóbeli értékelése

4. modul: A szövegtől a szövegig

Tematikai egység	Órakeret
Szövegalakítási eljárások, szövegtípusok (beszédgyakorlatokkal)	5
Újságírói műfajok (beszédgyakorlatokkal)	4
Határműfajok (az irodalom és a publicisztika határán) (beszédgyakorlatokkal)	5
Újságkészítés (beszédgyakorlatokkal)	4

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Szövegalakítási eljárások, szövegtípusok	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	- A kommunikációs alapismeretek - A szövegtípusok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- Szövegalkotás, szövegalakítás, címadás, tömörítés megadott szempontok alapján - A kommunikációs zavarok feloldása a különböző szövegtípusokban - A nézőpontok érzékeltetése (hangoztatva és írásban egyaránt)	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- A magyar helyesírás alapelveinek ismeretében önálló hibajavítás - Önkontroll szóban és írásban egyaránt - Az érvelés technikájának alkalmazása a szövegalakítási eljárások közben is		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Retorika:</i> érveléstechnikai ismeretek <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A szöveg minimális egysége a mondat: a mondatszöveg; mondathalmaz és szöveg A szöveg tartalmi egységei: mondattömb, bekezdés, tételmondat A szöveg mikro- és makroszerkezete A szöveg a gondolkodás egysége a kommunikációs folyamatban	

Lehetséges módszerek:

- Gyakorlás írásban
- Játék a szövegalakítással
- Anyagyűjtés, vázlatkészítés
- Csoportmunka
- Szókincsbővítés. nyelvi verseny
- Beszédtechnika: az új művek megszólaltatása

Értékelés:

- Csoportértékelés
- Ön- és társértékelés
- Megajánlott jegy
- Folyamatos szóbeli tanári értékelés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Újságírói műfajok	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegalkotás. A papíralapú és számítógépes jegyzetelés technikájának, módjainak ismerete. Az elbeszélés, jellemzés, vélemény, esszé formai és tartalmi jellemzőinek ismerete. A kommunikációs célnak, műfajnak, címzettnek, kontextusnak megfelelő stílusesszközök alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	• Kevésbé ismert műfajok megismerése • <i>A felkészülés módszereinek felidézése</i> • a tanult beszédgyakorlatok rögzítése a tudatos használat érdekében	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
• A fogalomár használata • A kevésbé ismert műfajok készségszintű felismerése • Az újságírói etika legfőbb szabályainak ismerete • A jó újságíró jellemzőinek ismertetése • A megszólaltatás és a műfajok összefüggése • A kívánt hatás elérésének lehetséges útjai		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kreatív szövegalkotás, - formálás A szöveg tagolódása; megszerkesztettség és beszerkesztettség Szövegkohézió: nyelvtani (grammatikai), jelentésbeli (szemantikai), a nyelven kívüli valósághoz kapcsolódó (pragmatikai) elemek A szövegfajták	

Lehetséges módszerek:

- csoportmunka
- házi feladat: internethasználat adott témakörben
- cikkírás – különböző műfajokban azonos alaptémával
- a saját újság szerkesztése
- fényképezés, tipográfiai tervezés
- a gyűjtött anyag bemutatása
- véleménybörze
- beszélgetés

Értékelés:

- folyamatos tanári értékelés
- a csoportmunka után csoporton belüli társértékelés
- megajánlott osztályzat

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Határműfajok (az irodalom és a publicisztika határán)	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Ismerkedés a határműfajokkal a szépirodalom és a publicisztika világában	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	- A korábban már tanult írók alkotásainak felidézése új szempontok alapján - Mikszáth Kálmán, Ady Endre, Kosztolányi Dezső (...) karcolatainak, cikkeinek bemutatása - Az irodalom határterületeinek vázlatos megismerése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
- Kritikai és kreatív olvasással tudják a publicisztikai szövegek metaforikus jelentését feltárni, értelmezni - Megadott szempontok alapján legyenek képesek azonos műfajú – más írói stílusú – műveket összehasonlítani		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Szépirodalom</i> <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

Lehetséges módszerek:

- Olvasás
- Könyvtári kutatás
- Csoportmunka
- Irodalmi és publicisztikai vetélkedő
- Összehasonlítás
- Fogalommagyarázat
- Mű- és műfajértelmezés
- Beszélgetés

Értékelés:

- Csoportos értékelés, jutalmazás
- Ön- és társértékelés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Újságkészítés	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegalkotás. A papíralapú és számítógépes jegyzetelés technikájának, módjainak ismerete. Az elbeszélés, jellemzés, vélemény, esszé formai és tartalmi jellemzőinek ismerete. A kommunikációs célnak, műfajnak, címzettnek, kontextusnak megfelelő stílusesszközök alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az éves munkával összeállított saját újság elkészítése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
• A tanult és gyakorolt technikák alkalmazása • A gyűjtött és megírt anyag elrendezése • Önálló szerkesztés • Hangzó bemutatás		<i>Informatika:</i> szövegszerkesztési, könyvtárhasználati, információkeresési ismeretek. <i>Filozófia:</i> A globális világ kihívásaira kínált erkölcsfilozófiai válaszok megfogalmazása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	elbeszélés, jellemzés, vélemény, esszé , kommunikációs cél, műfaj, kontextusnak ; a hiteles és hatásos szövegmondás (a hangsúly, a hanglejtés és a szünettartás felelőssége az előadásban)	

Lehetséges módszerek:

- Ismétlés
- Gyűjtőmunka
- Rendszerezés
- Nyomtatás
- Bemutatás
- Felolvasás
- Önértékelés
- Véleményalkotás

Értékelés:

- Megajánlott, közösen kialakított osztályzat